

Dosiahnutie vládnych rozpočtových cieľov pre budúci rok si vyžiada opatrenia za 1,2 mld. eur (0,9 % HDP), v opačnom prípade deficit prekročí 5 % HDP

13.7.2026 - | Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Celú strednodobú fiškálnu prognózu vrátane dátového súboru a prílohy (Hodnotenie prognóz Výboru pre daňové prognózy) nájdete v sekcii na stiahnutie na konci článku.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) pripravila prognózu strednodobého vývoja deficitu a dlhu verejnej správy (VS) v nadväznosti na aktualizáciu svojej makroekonomickej prognózy. Prognóza predstavuje očakávaný vývoj pri aktuálnom stave legislatívy, t.j. v scenári nezmenených politík (NPC).

Podľa RRZ naďalej pretrváva nepriaznivý vývoj verejných financií, keďže bez ďalšej konsolidácie by deficity mali zotrvať na neudržateľne vysokých úrovniach, na čo nadväzuje zrýchlenie rastu verejného zadlženia. Rovnako ako v predchádzajúcej prognóze zverejnenej v priebehu mája v rámci hodnotenia Výročnej správy o pokroku pri plnení národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu za rok 2026 (ďalej len Hodnotenie APR), odhadovaná úroveň schodkov verejných financií po dočasnom poklese v roku 2026 vzrastie od roku 2027 nad úroveň 5 % HDP, pokiaľ sa neprijmú dodatočné opatrenia. Aktuálny odhad bez ďalšej konsolidácie predpokladá do roku 2029 nárast deficitov k úrovni 5,7 % HDP (takmer 9,3 mld. eur v roku 2029) a hrubý dlh by v roku 2029 mohol dosiahnuť 74 % HDP (k hranici 100 mld. eur sa priblíži už v roku 2027). **Platí teda, že ak pri príprave nadchádzajúceho rozpočtu vláda a parlament neprijmú nové trvalé konsolidačné opatrenia, hospodárenie Slovenska bude vykazovať neudržateľne vysoké deficity a z toho plynúci rapídne rastúci verejný dlh.**

K odhadovanému zhoršovaniu deficitu na celom horizonte prispieva nárast úrokových výdavkov, **náklady na financovanie štátneho dlhu sa v rokoch 2026 až 2029 zvyšujú každoročne o 0,2 % HDP.** Nad rámec úrokov dochádza v roku 2027 k odhadovanému zhoršeniu oproti roku 2026 najmä v dôsledku návratu dočasne znížených obranných výdavkov na úroveň 2 % HDP (medziročne nárast o 0,2 % HDP), ako aj kvôli nákladom spojeným s reformou dlhodobej starostlivosti (0,2 % HDP). Následne pre rok 2028, v novom volebnom období, sa odhaduje nárast deficitu na 5,5 % HDP, čo je popri vyšších úrokových nákladoch spôsobené najmä vypršaním dočasne zvýšených daní a odvodov[1].

Na dosiahnutie aktuálnych rozpočtových cieľov vlády[2], ktoré pre roky 2027 a 2028 predpokladajú deficit na úrovni 4,2 % HDP, resp. 4,1 % HDP, bude potrebné prijať výrazné konsolidačné opatrenia. Už v aktuálnom roku 2026 dosahuje negatívna odchýlka od rozpočtového cieľa vlády 0,3 % HDP (375 mil. eur). V nasledujúcich rokoch je úroveň deficitov v NPC scenári vyššia oproti vládnym cieľom v roku 2027 o 0,9 % HDP[3] a v roku 2028 o 1,4 % HDP. Po započítaní vplyvu krátkodobých negatívnych ekonomických dopadov konsolidácie **RRZ odhaduje potrebu dodatočných opatrení na dosiahnutie rozpočtových cieľov pre rok 2027 v sume 1,2 mld. eur a pre rok 2028 dodatočných 1,0 mld.**

V porovnaní s našou prognózou strednodobého vývoja zverejnenou v hodnotení APR očakávame vyššie úrovne deficitu verejnej správy na celom horizonte prognózy. Zhoršenie

vývoja vyplýva najmä z vyšších výdavkov na mzdy a zdravotníctvo (vyššie priebežné čerpanie v roku 2026 ako aj vyšší rast nominálnych miezd predpokladaný v nasledujúcich rokoch), ďalej z nákladov spojených s novými opatreniami (najmä dotácie environmentálneho fondu pre veľké podniky) ako aj z vyšších než pôvodne predpokladaných výdavkov na opatrenia schválené v predchádzajúcich rokoch (najmä štátna podpora výskumu a vývoja). Negatívne vplyvy by mali byť čiastočne tlmené pozitívami z dôvodu vyšších daňových a odvodových príjmov (vyšší očakávaný výnos daní z práce kvôli rýchlejšiemu rastu miezd) a úsporou vo výdavkoch na tovary a služby.

Nárast nominálnych schodkov hospodárenia sa premietol aj do nárastu štrukturálneho deficitu VS, kým aktualizácia prognózy ekonomického cyklu zmenila štrukturálny deficit v minimálnej miere. V roku 2027 je odhadovaný štrukturálny deficit (bez dočasných vplyvov dodania vojenskej techniky[4]) na úrovni 4,9 % HDP s následným postupným nárastom k 5,8 % HDP v roku 2029. K nárastu na celom strednodobom horizonte prispievajú okrem vplyvu dočasných daní a rastúcich úrokových nákladov aj novoprijaté opatrenia.

Ak vláda neprijme dodatočné konsolidačné opatrenia, hrubý dlh vzrastie počas roka 2027 na úroveň 66,7 % HDP a na konci horizontu prognózy sa bude nachádzať na historickom maxime vo výške 74 % HDP, čo predstavuje výrazný nárast oproti stavu z konca roka 2025 (61,4 % HDP), napriek tomu, že prognóza nepredpokladá ekonomickú krízu. Ku kontinuálnemu nárastu hrubého dlhu k HDP prispieva najmä vysoká úroveň deficitov a s tým súvisiace rýchlo rastúce náklady na obsluhu dlhu.

Nad rámec vyššie spomínaných zmien v dynamike hrubého dlhu je jeho vývoj ovplyvnený aj predpokladom udržiavania primeranej hotovostnej rezervy štátu. Jej výška sa bude podľa odhadu RRZ na celom strednodobom horizonte nachádzať na úrovniach 7-8 % HDP. Čistý dlh VS sa v období rokov 2026-2029 zvýši voči očakávanej úrovni na konci roka 2025 približne rovnakým tempom ako hrubý dlh, a to o 12,6 p.b. HDP (z 54,4 % na 67,0 % HDP).

Bez prijatia konsolidačných opatrení bude úroveň dlhu výrazne vyššia než horný limit dlhovej brzdy (ktorého postupné vyklesávanie sa zastaví v roku 2027) na celom horizonte prognózy, pričom v roku 2029 ho presiahne až o 24 p.b. HDP. **K prekročeniu Maastrichtského kritéria (60 % HDP) došlo už na konci roka 2025, a to o 1,4 p.b. HDP.**

[1] Ide o spätný pokles sadzby zdravotných odvodov platených zamestnávateľom a zníženie sadzby tzv. bankovej dane.

[2] Rozpočtové ciele pre saldo hospodárenia VS boli aktualizované vo vládnom materiáli „Výročná správa o pokroku pri plnení národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu za rok 2026“, ktorý vláda schválila na konci apríla 2026.

[3] Kvantifikácia potreby konsolidačných opatrení vychádza z predpokladu, že v aktuálnom roku 2026 vláda neprijme dodatočné opatrenia s trvalým vplyvom, ktoré by zabezpečili splnenie rozpočtového cieľa už v tomto roku.

[4] Predpokladaný harmonogram dodávok vojenskej techniky znamená v niektorých rokoch dočasný odklon obranných výdavkov od úrovne pôvodného politického záväzku NATO vo výške 2 % HDP.

<https://www.rrz.sk/dosiahnutie-vladnych-rozpoctovych-cielov-pre-buduci-rok-si-vyziada-opatrenia-za-12-mld-eur-09-hdp-v-opacnom-pripade-deficit-prekroci-5-hdp>